

Strateginės nuostatos dėl mėgėjiškos žvejybos vystymo kryptių LR vidaus vandens telkiniuose

---

Antanas Kontautas
Klaipėdos universitetas

Žvejų mėgėjų skaičius Lietuvoje :

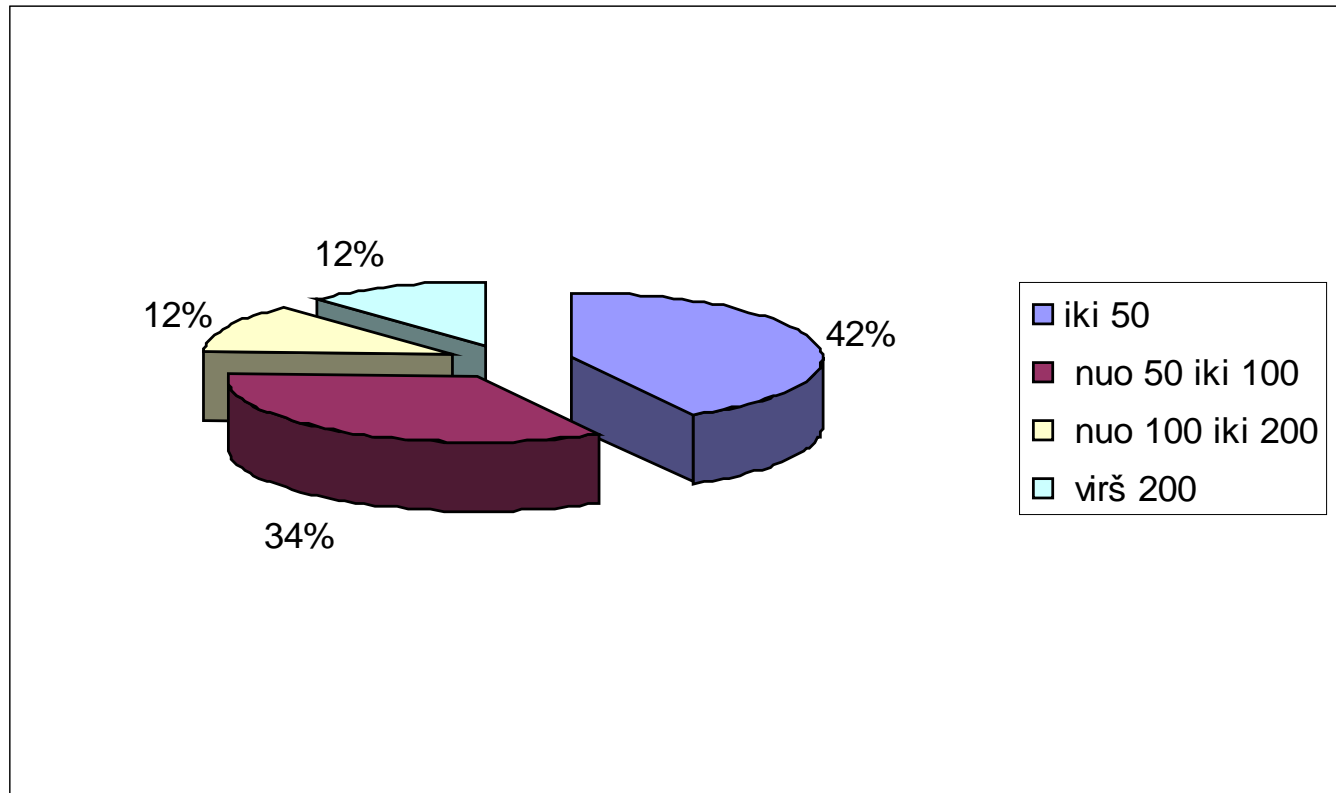
- - apie 50 000 (vertinant pagal MŽD statistiką ir apklausos duomenis),
- - apie 76 000 (vertinant pagal išduotų mėgėjiškos žūklės leidimų ir licenzijų kiekį),
- - apie 170 000 (vertinant pagal apklausos duomenis ir prekybos mėgėjiškos žūklės įrankias apyvartą Lietuvoje)
- - apie 478 700 (pagal Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „Vilmorus“ atliktų apklausų rezultatus)

Žūklės poveikis

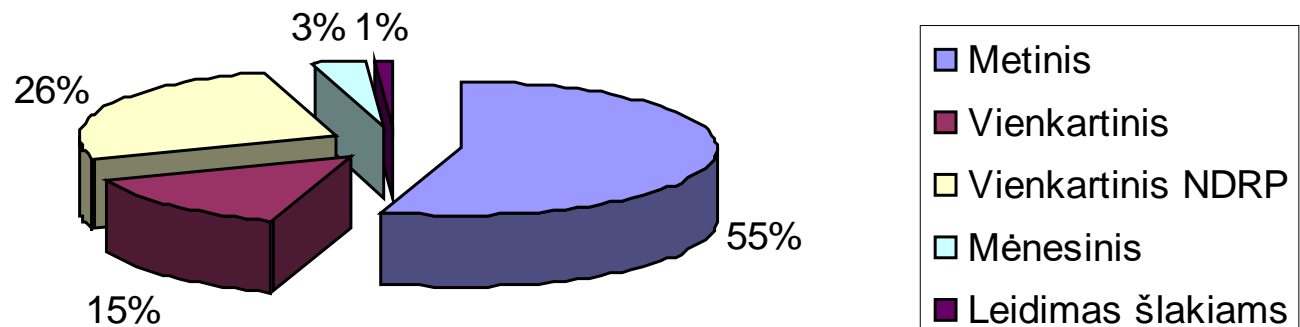

- Pagal bendrą poveikio įvertinimo rodiklį, 25-ių ežerų, kuriuose žūklė nėra uždrausta tarpe, 21-ame ežere žūklės poveikis vertintinas kaip stiprus ar labai stiprus. Tai sudaro net 84% visų tirtų ežerų.
- Remiantis žūklės poveikio vertinimo kriterijais, silpną žūklės poveikį patiria 16% tyrinėtų šaltavandenių upelių atkarpų, 12 % nedidelių šiltavandenių upių atkarpų ir tik 6% tyrinėtų didesnių upių atkarpų. Labai stiprų poveikį patiria atitinkamai 32%, 29% ir 28 % upių. Visų tyrinėtų Lietuvos upių mastu 11% upių ar jų atkarpų patiria silpną žūklės poveikį, o 30% eksploatuojamos labai intensyviai.

Žvejų mėgėjų išlaidos leidimams

Naudojamos leidimų formos

Mėgėjiška žvejyba Europoje

Eil. Nr.	Šalis	Žvejų skaičius (netiesogiai įvertintas)	% nuo gyv.sk.	Maistui	Poilsui	Bendrų Lamikis (tonomis)
1.	Austrija	155 000	2	Ne	Taip	4000
2.	Čekija	281 000	2,7	Taip	Taip	3400
3.	Lenkija	2 000 000	5,1	Taip	Taip	34 000
4.	Slovakija	89 000	1,7	Taip	Taip	2500
5.	Vengrija	328 000	3,2	Taip	Taip	4600
6.	Vokietija	2 350 000	3	Taip	Taip	35 000
7.	Prancūzija	1 800 000	8,9	Ne	Taip	nera
8.	Suomija	2 100 000	42	Taip	Taip	48 000
9.	Švedija	2 000 000	27	Ne	Taip	26 000
10.	DBritanija	2 000 000	3,5	Ne	Taip	nera
11.	Nyderlandai	1 300 000	9	Ne	Taip	nera
12.	Belgija	290 000	2,9	Ne (?)	Taip	500
13.	Airija	144 000	3,7	Ne	Taip	nera
14.	Šveicarija	200 000	3,1	Taip (?)	Taip	nera
15.	Norvegija	900 000	21,4	Taip	Taip	nera
16.	Italija	2 500 000	4,3	?	?	nera
17.	Ispanija	710 000	1,8	?	?	nera
18.	Lietuva	200 000	5,9	Taip	Taip	2300?

Siūlomos Lietuvoje MŽP kryptys:

- Vietinė mėgėjiška žvejyba (žuvivaisa neintensyvi, naudojami natūralūs ištekliai, mažos leidimų kainos, žūklė ne specializuota, apskaita apklausų pobūdžio)
- Rekreatinė žvejyba, glaudžiai susijusi su turizmo sektoriaus plėtra (intensyviai išuvinami vandens telkiniai, orientuojamasi į rekordinių individų žūklę, specializuotą lydekų, šamų, karpių, gal ir lynų bei vaivorykštinių upėtakių žūklę, didelės leidimų kainos, gera kontrolė ir apskaita)
- Lašišinių žuvų (lašiša, šlakis, margasis upėtakis, kiršlys) žvejyba atskiruose tam skirtuose vandens telkiniuose (intensyvi žuvivaisa, žvejyba tik dirbtiniais masalais, leidimų kainos vidutinės, gera kontrolė bei apskaita)
- Rekreatinė žvejyba Baltijos jūroje (menkė, plekšnė, lašiša, mažos leidimų kainos, apskaita apklausų pobūdžio)
- Rekreatinė žūklė akvakultūriniuose tvenkiniuose.

Žvejyba upėse

Žvejyba versliniais įrankiais draudžiama, išskyrus specialiąją žvejybą.

Leidžiama stintų žvejyba traukiamaisiais tinklais Nemuno žemupyje, nėgių žvejyba nėginiais bučiukais ir nėginėmis gaudyklėmis atskiruose upių ruožuose, migruojančių ungurių žvejyba atskiruose upeliuose .

Vystoma mėgėjiška ir rekreacinė žvejyba

Žvejyba ežeruose

- Vystomas žvejybinis turizmas bei rekreacinė ir mėgėjiška žūklė.
- Žvejyba versliniais įrankiais palaipsniui mažinama, išskyrus specialią žvejybą. Leidžiama seliavų žvejyba seliaviniais statomaisiais tinklaičiais ir stintelių žvejyba traukiamaisiais tinklais žiemą atskiruose ežeruose
- Žvejyba versliniais įrankiais palaipsniui stabdoma (2007–2013 m.), pasitraukiantiems iš žvejybos verslo žvejams verslininkams išmokamos kompensacijos už verslinės žvejybos veiklos nutraukimą (pagal nustatytą tvarką).

Žvejyba ežeruose

- Neišduodami leidimai rengti verslinę žvejybą neišnuomotuose verslinei žūklei ežeruose ir tvenkiniuose.
- Skatinant kaimo turizmo plėtrą, galima numatyti ribotas licencines žvejybos sąlygas verslines žūkles įrankiais kai kuriuose ežeruose ir tvenkiniuose.

Žvejyba Kauno mariose

- Žvejyba versliniais įrankiais palaipsniui stabdoma ir iki 2013 m. nutraukiama, jeigu pasitraukiantiems iš žvejybos verslo žvejams verslininkams išmokamos kompensacijos už verslinės žvejybos veiklos nutraukimą (pagal nustatytą tvarką).

Vystoma mėgėjiška ir rekreacinė žvejyba

Žvejyba Kuršių mariose

- Vystoma mėgėjiška, rekreacinė žvejyba bei žvejybinis turizmas ir modernizuojama verslinė žvejyba.
- Verslinė žvejyba vykdoma pagal mokslininkų rekomendacijas. Žvejybos intensyvumas verslinės žūklės įrankiais palaipsniui mažinamas, o pasitraukiantiems iš žvejybos verslo žvejams verslininkams išmokamos kompensacijos už verslinės žvejybos veiklos nutraukimą (pagal nustatytą tvarką). Dalis verslinės žvejybos perorganizuojama į mėgėjiškos žūklės aptarnavimą.
- Uosto įtakos zonoje esančioje šiaurinėje Kuršių marių dalyje (ruožas Juodkrantė–Kiaulės nugara) vystoma mėgėjiška žvejyba, o verslinė žvejyba visiškai nutraukiama iki 2013 m. (pagal nustatytą tvarką).

Pasiūlymai strateginių nuostatų įgyvendinimui

Teisinės bazės, įtakojančios mėgėjišką žūklę, tobulinimas:

- **pasiūlymų dėl galiojančių teisės aktų pakeitimo ir papildymo, naujų teisės aktų parengimo svarstymas Mėgėjiškos žūklės plėtros taryboje (ypač susijusių su žvejybos plotų naudojimu ir mėgėjiškos žūklės paslaugų teikimu),**
- **teisės aktų rengimas ir tvirtinimas;**
- **mėgėjiškos žūklės plėtros valstybinės stebėsenos ir prognozavimo vykdymas**

Pasiūlymai strateginių nuostatų įgyvendinimui

Mėgėjiškos žūklės informacinės sistemos sukūrimas:

- mėgėjiškos žūklės sugavimų apskaitos sistemos parengimas,
- mokslinių tyrimų ir išteklių naudojimo monitoringo vykdymas, numatant valstybinį finansavimą.

Pasiūlymai strateginių nuostatų įgyvendinimui

Mėgėjiškos žūklės plėtros skatinimas ekonominėmis ir finansinėmis priemonėmis:

- teisės aktų, nustatančių paramą mėgėjiškai žūklei, keitimas, naujų teisės aktų rengimas,
- projektų, darančių įtaką mėgėjiškos žūklės plėtrai, rengimas ir įgyvendinimas panaudojant ES 2014–2020 m. paramos lėšas,
- finansinių sąlygų gerinimas mėgėjiškos žūklės organizatoriams
- Rekreatinės žvejybos įtraukimas į ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių.

Pasiūlymai strateginių nuostatų įgyvendinimui

Žuvų išteklių apsaugos, atkūrimo ir gausinimo sistemos optimizavimas:

- efektyvios žuvivaisos pagal mėgėjiškos žūklės poreikius skatinimas,
- žuvivaisos efektyvumo įvertinimas.
- Atskiras sprendimas dėl žuvivaisinės akvakultūros krypčių ir apimčių Lietuvoje, išskiriant žuvivaisą kaip vieną iš prioritetinių priemonių didinant Lietuvos vandenų žuvingumą.
- asmenų, nustačiusių teisės pažeidimus, skatinimo tvarkos parengimas ir įgyvendinimas;
- prekybos verslinės žūklės įrankiais apribojimas ir kontrolė,
- baudų, už žūklės taisyklių pažeidimus, didinimas (diferenciacija).

Pasiūlymai strateginių nuostatų įgyvendinimui

Visuomenės informavimas, švietimas ir mokymas:

- - informacinės medžiagos (bukletų, plakatų, atlasų, stendų, filmų, knygų) apie mėgėjišką žūklę rengimas;
- - seminarų ir konferencijų rengimas;
- - žvejybos kultūros plėtojimas

Pasiūlymai strateginių nuostatų įgyvendinimui

- Mėgėjiškos ir verslinės žūklės vystymo perspektyvų nagrinėjimas Baltijos jūros Lietuvos teritoriniuose vandenyse.
- Žūklės laivelių nuleidimo vietų ir prieplaukų įrengimas Baltijos jūros priekrantėje ir vidaus vandens telkiniuose.

Děkuji už děmesj